

BETÆNKNING**Afgivet af Anlægsudvalget****vedrørende****Forslag til inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at oprette koordination og vidensopsamling af infrastruktur i forhold til vejprojekter, samt at støtte op om kommunernes initiativer på området.***FremSAT af Hermann Berthelsen***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Inatsisartutmedlem Nikkulaat Jeremisassen, Siumut
Inatsisartutmedlem Justus Hansen, Demokraterne
Inatsisartutmedlem Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 14. maj under FM2019 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Det er forslagsstillers ønske, at der kommer mere fokus på de muligheder trafik på veje giver for vores infrastruktur. Der lægges således også op til at en eventuelt kommende vejenhed kan have opgaver indenfor planlægning, anlæg og drift samt om trafikafvikling.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var under forslagens første behandling stor tilslutning om forslaget og de muligheder det giver at kunne transportere mennesker og varer over land ligesom selve det at etablere veje ud i naturen åbner den op for borgere i højere grad end det aktuelt gør sig gældende.

Under debatten fremkom Naalakkersuisut med følgende ændringsforslag:

”Naalakkersuisut pålægges at etablere en vidensopsamling i samarbejde med kommunerne vedrørende infrastruktur i forhold til vejprojekter mellem beboede steder.”

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering således, at der med forslaget skal ske en opprioritering af vejplanlægning gennem samling af kompetencer og siden eventuelt gennem ansættelse af 1-2 projektmedarbejdere og det foreslås videre, at der indarbejdes 3-5 mio. kr. til udarbejdelse af planlægningen. Beløbet skal indarbejdes i finanslovene for 2020 og de følgende år.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget bemærker den entydige opbakning til forslaget og at det under forslagens første behandling fremkom forslag til yderligere områder, som vil kunne forbindes med veje ligesom det fremgik, at der ikke behøver at være begrænsninger i forhold til om veje kun skal forbinde beboede steder, men også kan være forudsætningerne for at steder kan blive beboet eller benyttet rekreativt og erhvervsmæssigt i fremtiden.

Udvalget henviser i den forbindelse til eksempelvis vejen fra Kangerlussuaq til indlandsisen, der som sådan ikke forbinder hverken to beboede steder eller to bebyggede områder, men alene går ud i naturen til glæde for borgere og turister.

Tilsvarende henviser udvalget til en anlagt vej i Qaqortoq, som går ud i det område, hvor der planlægges lufthavn. Denne vej vil ligeledes kunne fortsætte ud til det område, hvor der eventuelt vil kunne anlægges en havn og dermed fortsætte ud i områder, der aktuelt er hverken bebyggede eller beboede.

Udvalget bemærker videre, at forslagsstillers i sit forslag har foreslået, at der skal indarbejdes 3-5 mio. kr. i finanslovene fra 2020 og frem. Ambitionsniveauet er højt hos forslagsstiller.

Anlægsudvalget vil gerne kvittere for det høje ambitionsniveau og henviser i den forbindelse til sin egen betænkning 2019FM134, hvor udvalget opfordrer Naalakkersuisut til i sektorplanerne at indarbejde muligheder for benyttelse af flere forskellige skibe og muligheder for transport via veje, kanaler og over land i øvrigt.

Udvalget har ligeledes agiteret for, at der flere steder med fordel kan investeres i veje og tilhørende mindre havneanlæg til at aflaste skibsruter og helikoptertrafik og tilsvarende vil der kunne investeres i større heliporte og korte landingsbaner i flere mindre byer og bosteder. Altså investeres mere i faste anlæg for at kunne benytte nyere og driftsmæssigt billigere materiel.

Udvalget er bevidste om, at veje og anlæg kræver vedligeholdelse. Udvalget har imidlertid også konstateret at grusveje er fuldtud anvendelige til mange af de formål, hvor man i dag ellers vil benytte fly eller skib til at nå frem og er dermed overbeviste om at de vedligeholdelsesmæssige omkostninger ikke altid behøver være afskrækkende, hvis vejene er korrekt planlagt, funderet og anlagt.

Udvalget har læst op på Inatsisartutlov nr. 16. af 17. november 2010 om byggemodning, offentlige kloakledninger og offentlige veje og i den forbindelse konstateret, at Naalakkersuisut er den overordnede myndighed for veje som kommunerne forvalter lokalt i bebyggede områder.

Udvalget bemærker, at det er finanslovens hovedkonto 70.01.07, der er tilknyttet Inatsisartutlov om byggemodning, offentlige kloakledninger og offentlige veje, kendt som byggemodningsloven. Det fremgår videre, at på kloak- og vejområdet varetager departementet den centrale myndighed, og derudover behandles klager over de lokale kloak- og vejmyndigheder. Der ses således ikke, at der allerede er afsat midler, der direkte er prioriteret til opsamling af viden, koordinering eller planlægning af overordnede vej- og infrastrukturprojekter, som det er udvalgets forståelse, at forslagsstiller lægger op til.

Udvalget har videre konstateret, at der i Byggemodningsloven er en ikke udnyttet hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler og krav til planlægning, drift og vedligeholdelse aflægning af regnskaber mv.

Videre fremgår, at personer, institutioner eller selskaber med brugsret til et eller flere arealer i et område, der ikke er byggemodnet, kan for egen regning lade udføre hele eller dele af den nødvendige byggemodning, som ellers normalt ville blive etableret af en kommunalbestyrelse eller en forsyningsvirksomhed.

Som udvalget forstår forslaget så er det hensigten, at der skal oprettes en enhed i selvstyret, som med en ikke ubetydelig bevilling, skal arbejde med at indsamle og udarbejde viden om infrastruktur generelt, men med specielt fokus på vejprojekter. Videre skal denne enhed gennem koordinering samle op på infrastrukturprojekter med henblik på udbygning af vejnettet generelt.

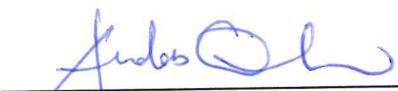
I forståelse af ændringsforslaget fra Naalakkersuisut samt ovenstående betragtninger finder Anlægsudvalget anledning til at fremkomme med følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at tilsikre, at der med henblik på at fremme anlæg af veje sker en samlet og struktureret vidensopsamling i regi af Grønlands Selvstyre i dialog med kommunerne; således, at landets samlede infrastruktur koordineres og samordnes bedst muligt i overensstemmelse med de gældende og fremtidige sektorplaner.

Indstilling

Et enigt Anlægsudvalg indstiller ændringsforslag fra Naalakkersuisut til forkastelse og sit eget ændringsforslag til vedtagelse i den ovenfor anførte forståelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Anders Olsen, Formand

Peter Olsen

Aqqaluaq Egede

Nikkulaat Jeremiassen

Justus Hansen